

**Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение
"СОШ № 4 " г. Назрань**

<p align="center">СОГЛАСОВАНО:</p> <p align="center">Зам.директора по УВР Кодзоева З.А. 08.2022г.</p>	<p align="center">УТВЕРЖДАЮ:</p> <p align="center">Директор ГБОУ "СОШ № 4» Буружев Х. Л-А. Приказ №__от __. __ 08.2022 г.</p>	<p align="center">РАССМОТРЕНО</p> <p align="center">на заседании ШМО</p> <p align="center">Протокол №__от __08.2022 г.</p>
--	--	---

**РАБОЧИЕ ПРОГРАММЫ ПО ИНГУШСКОМУ ЯЗЫКУ И ЛИТЕРАТУРЕ ДЛЯ 5-11 классов
ГБОУ "СОШ № 4"
НА 2022-2023 УЧЕБНЫЙ ГОД
Уровень: общеобразовательный**

Преподаватель: Парчиева Л.Я.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
Предмет : Ингушский язык.
Класс : 5

Всего часов на изучение программы : 68 ч.
Количество часов в неделю : 2 ч.
Учитель : Парчиева Л.Я.

2022-2023 учебный год

ГІАЛГІАЙ ЛИТЕРАТУРА

ГІалгІай литература программас новкъостал ду хъехархочоа берашта гІалгІай йоазонхоша кхелла говзаме йоазоний чулоацам а, тема а, идея а къоастаде а, хІаьта цар шоай произведенешта бувцаш болча цІенача, хозача, говзамеча меттах пайда эца а.

ГІалгІай литература хъехаш вола хъехархо декхарийла ва литература новкъосталца берашта гІалгІай метта хозал, говзал, кІоаргал, цун ганз йовзийта, уж кхетамца, эхь-эзделца кхебе, дикачун-вочун къоастам бе ховргдолаш.

Дешархошта ха деза гІалгІай литература хъахилара накъаш. Укхаза царна хайтача бакъахъа да, вай гІалгІай литература хъахилара гІулакх малагІча таронца этгад, эггара хъалхара гІалгІай йоазув 1923 шера Мальсагнакъан Кураза Зоврбика кхелла хилар, из латински ларда тІа хинналга. Эггара хъалха гІалгІай меттала кепатеха йоазув 1923 шера «Сердало» яха газета тІа кепатеха хилар.

Цхъабакъда, шоай йоазув хиннадеце а, багахбувцам бІаьхий хиннаб гІалгІай къаман, тайп-тайпара жанраш чу а йоагІаш: къаьнара иллеш, фаьлгаш, кІоанолгаш, ховли-довзалеш, легендаш, шира оаламаш, иштта кхы дІахо а.

ГІалгІай литература никъ, 1923 шерагара денз, таханарча денга кхаччалца, чоалхане болаш хъабенаб. Массехк хана доакъоох бекъа йиш я из.

Хъалхара ха - 1920-гІа шераш - говзаме йоазонаш хъахила доладенна ха я, хІаьта 1930-гІа шераш - гІалгІай литература дегІая йолаенна ха я.

ХІара ха ше-ший белгалонаш йолаш я.

Цу ханий керттера белгалонаш хъахул истрически заманга хъежжа а цу заман декхараш кхоачашдеш а. 1920-гІча шерашка керда йоазув наха юкъе даржаш хиннад, гІалгІай йоазонхой произведенеш кепаетта йолаяьй, къаман юкъе йоазув-дешар а Іилман кІоаргаленаш а тахка безам бола нах, къаьстта кагийбараш, денна алсам болаш хиннаб.

Ткъаь иттлагІча шерашка вай мехка коллективизаци яьржаш хиннай. Хъальъяь яьннай кердача советски вахара лард. Заман декхарашка хъежжа, литература йоазонаш а хиннад: кердача заман саг кхевара лаьрхІа.

Вай паччахьалкхен Сийлахь-боккха Даьй-мехка тІом болабенна ха - ше къаьстта ха я.

1944 шерага денз хъа 1956 шерага кхаччалца, Сталина репрессеш бахъан долаш гІалгІай йоазонхой говзаме йоазонаш де таро а бокъо хиннаяц. Нохч-ГІалгІай Республика метта отгяьчул тІехьагІа, гІалгІай говзаме литература юха а дегІаенай.

ХІара исторически ханага хъежжа хул йоазонхой произведеней тематика. Цхъабакъда, хІара говзамеча литература произведене ший керттерча уйланга диллача, бераш кхетамца кхедара, шоай Даьхе езаш, цун паргІато бахъан долаш шоай са дІадала кийча хургболаш, нахаца Іимерзо лелаеш, кхыча къаман ва, аьнна, хоарцо лелаергІаоцаш кхедара новкъостал ду.

Программа юкьейоагла произведенеш берий ханага хьажжа я, чулоацам а, керттера уйла а дика кхетадергдолаш, хлаьта хлара классе Глалглай багахбувцамах пайда эц.

V-XI классашка дешархой кхетамца кхебара духьа, уж эхьаца-эздеаца, хознена лоархламца кхебара духьа дола говзаме йоазонаш лодаду. Цу классашка лодаеш йола материал чоалхане яц, ший чулоацамга хьежжа, хлаьта идейни кхетам балара глулакх лерттла да цун.

Хлара классашка чуйоаглаш йола материал хронологичеки хьисапе луш я, дешархой литература исторех а литературеи вахари влаший дувзаденна хиларах а кхетаргболаш. Цул совгла, мехка истори а дикагла йовзаргья царна. Масала, Янднаькъан Дж. «Со зламига волча хана» яхача стихотворене дешархошта хьагойт, хьалхарча замах глалглай вахар мишта хиннад, хлаьта Зязгнаькъан Б. «Глуша-Хьажа» яха дувцар дийшача, берашта гучадоал, революце шерашка шоай кортамукьал, иразе, парглата вахар бахьан долаш, глалглай, цаг санна, моастагичоа духьальвоьттар.

V-VIII классашка говзамеча йоазонашца цхьана литературни теорех кхетам лу. Дешархоша керттера кхетаде дезаш дар да литература говзаме кхоллам хилар, цун мотт поэтически хилар. Литература теори дикагла кхетаергья дешархоша, говзамеча произведенешца цхьатарра лодамойя.

Хлара классе литература чулоацамга а дешархой кхетамга а, цар дегладара боарамга а хьежжа, тайп-тайпара хьехара наькъаш леладе деза: хоза кьоададеш текст ешар, суртех, телевиденех, компьютерах пайда эцар. Цул совгла, дешархошка шоашка болх байта беа йоазонхоех а цар говзамеча йоазонех лаьца кхы а дукхагла хоамаш лохаш.

V-VIII классашка теркам бе беа хоза кьоададеш, кхетадеш шаьра дешара говзал лакхаяккхара. Из программой декхар кхоачаш динза даргдац, урокаш тла а дешаш, цагларча дешара тлахьожамца кулгал а деш. Дешара техника тоаеш болх бе беа массане цхьана дешаш, юкь-юкьера хоржаш дешаш, оттадаьча хаттара текстаца жоп луш, ишт. кх. дг.

Лакхерча классашкара дешархой керттерча даькъе кхетам болаш кийчбе беа ешаш йола произведенеш шоай лодаме яшха, анализ е, керттера маган а, уйла а гучадоахаш, цар мах бе.

V-VIII классашка мегаргда лоацца текстах а цун чулоацамах а шоашта хетар ала.

IX-XI классашка йоазонхочун вахара а кхоллама а никь, цо айяь проблемаш тохкаш, хьехархочун урока керттера форма лекци хила йиш я. Иштта теоретически проблемаш е йоккха темаш лодаеш, тлахьара лодааьр чоагладара урок еш, лодааьр юха дагадохийташ лекцеца болх длабахьа мегаргба.

Лекци толамаца тлаэцара аьттув баргба, нагахьа санна хлара дешархочоа лаьрхла тладулараш луш, текста доакьош тохкаш, хьалха болх баь хуле. Лекце план луш, керттерча маганых лаьца хаттараш оттадеш болх беш хуле, лекци дикагла

тӀаэц дешархоша. Болх лекце формах беш хилча, дешархой хьинар а цар шоай лоӀаме болх бар а вӀаштӀехьадаккха деза, царна дешачунца безам хургболаш.

Лакхерча классашка программа юкьейоагӀа йоккхий эпически произведенеш. Уж дешархошка хьалххе а ешийта еза. Класе дешархошта произведени тахка а, цун чулоацамах а, турпалех а шоашта хетар ала ха деза.

Къабстга теркам тӀабахийта беза дешархоша шоай лоӀаме беча балха, произведене доакьош, текста юкьера белгалъяьха моттигаш тохкаш, план оттаеш, турпалий оамалех шоашта хетар оалаш, Ӏалама сурташ дийшачул тӀехьагӀа, уж каьхата тӀа дахка хьожаш.

ХӀара класса лаьрхӀа багах а йоазонца а де дезаш долча балхий тайпаш белгалдаьд программа тӀа. Балха хӀара тайпа, Ӏомаеча произведенеца айхха бувзам болаш, цун чулоацамга хьежжа хила деза. Хьехархо хадданза болх бе декхарийла ва дешархой багах ду къамаьл шаьрдеш, хӀана аьлча, из йоазонца беш болча балха лард я.

V класса дешархоша дагахъа а йоазонца а де дезача балхий тайпаш:

1омаъ текст, ма1ан къоастадеш ешар, оаз нийса а оттаеш.

Дийшачун чулоацамах оттадаъча хаттарашта жоп телар.

Эпически йоккха тексташ доакъошца екъар. Х1ара даъкъах ц1ераш техкар. Планташ оттаяр.

1одийшар дагахъа хъадувцар. Лоаца дувцар д1аяздар.

Д1аеннача темах ховлий-довзалий, берий иллеш, тхъуждаргаш хъакхоллар.

Шоаш леладаъчоу дувцар оттадар.

Сурт дашхар а цох лаъца дувцар оттадар а.

Сурташи тексташи, сурташи в1аший дистар, дашхар.

V класса дешархошта ха дезар:

Моллаг1а текст шаъра, хоза къостаеш Юеша (х1ара минота 75-80 дош а дешаш).

Шоаш йийшача произведеней ц1ераш а автораш а ха.

Дийшар юхахъадувца ха.

Говзаме литература керттера кхетамаш: литературни турпалхо, диалог, сюжет фуд хар, багахбувцамеи йоазони произведенеш къоастае хар.

Дагахъа 1омаде дезар дагахъа ха.

Текста юкъера дистараши эпитеташи хъалаха ха.

VI класса дешархоша дагахъа а йоазонца а де дезача балхий тайпаш:

Чулоацама доккха дола дувцар доакъошта декъар, дувцара план оттаяр, доакъошта ц1ераш тахкар.
Дийшачох къоаламашца е басарашца сурт дилла хар. Произведенеш ма1ан кхетадеш ешар. Хаттарашта жоп дала хар. Дийшар хъадувцар а д1аяздар а.

1аламах, школах, дезалах, шоаш леладаьчох дувцар яздар.

Хъехархочо йийшача произведена текстаха изложение язъяр, шоаш леладаьчох лаьца сочинени язъяр.

VI класса дешархошта ха дезар:

Йоазонхой ц1ераши, цар произведеней чулоацами, керттера уйлеи ха.

Багахбувцама жанраш йовза: кицахи к1оанолгехи кхетам хилар.

Стихаш кхоллара наькъаш, цар говзаме белгалонаш тахка ха.

Дагахъа 1омае белгалъяха стихотворенеш ха.

Моллаг1а текст шаьра, хоза къоастаеш еша (цхъан минутах 95- 100 дош дешар).

Ше дийшар кхоалаг1ча юхъ т1ара юхахъадувца ха.

Керда дешаш дошлорга юкъера лаха а, уж къамаьла юкъе кхувла а ха.

VII класса дешархоша дагахъа а йоазонца а де дезача балхий тайпаш:

Говзаге литература а 1илма-публицистически а тексташ хоза къоастаеш ешар. Ма1ане дешар. Хаттарашта жоп телар. Дийшар хъадувцар а д1аяздар а. План оттаяр. 1омадечох корта бар, цох лаьца сочинени язъяр. Турпалхой оамалаш тахкар, характеристика оттаяр. Керда дешаш хъакъоастаде а дешлорг леладе а хар.

Шоаш белгалдаь а д1аяздаь а дола керда дешаш къамаьла юкъекхахъа хар.

1аргадайна фильм, драматически постановка хъаювцар, из яшхар.

1аламах, хъайбаех лаьца дувцараш оттадар, уж д1аяздар.

Классах, школах, дезалах лаьца яздар.

Сурташ, музыкальни кхолламаш дашхар.

VII класса дешархошта ха дезар:

Шаьра тексташ еша (масса тайпара дола йоазош, довзаш а ца довзаш а дараш) - минота 110-120 дош.

1ойийша эпически произведенеш, юхь хувцаш, хъаювца. Турпалхошта мах оттабеш, цар оамалаш тахка, сурт-сибат къоастаде. Бакъи харци турпалхой къоастабе, цар оамалаш яшха.

Шоаш дийша книжкаш лоацца хъадувца, керттера ма1ан гучадаккха.

Дешлоргаца болх бе а цох пайда эца а.

8-ча класса дешархошка шоашка ешийта лу произведенеш:

1. Мерешкнаькъан Султан «Галгла ва со», стихотворени.
2. Ведажнаькъан Ахмад «Кхоллам»
3. Коазой Тимур «Наьсари Ачами», драматически поэма.

VIII класса дешархоша дагахь а йоазонца а де дезача балхий тайпаш:

Галглай метта йола тексташ шаьра, хоза къоастаеш ешар. Моллагла поэтически текст хоза къоастаеш еша хар, маан кхетадеш, тохар оттадар.

Чулоацам кхетабе, хаттарашта нийса жоп дала хар. Хаттарашта луш дола жоп даьржа хилар, чулоацам гучабоаккхаш хилар.

Дийшар дагахьа юхахьадувцар.

Турпалхой оамалаш ювца, харци бакьи турпалхой къоастабе хар. Керттера турпалхой къоастабар, цар сурт оттадар.

Тайп-тайпарарча произведений планаш увттаяр. Чоалхане текст доакьошта екьа хар.

Книжках, фильмах лаьца хьадувца а язде а хар.

Сурт дашха, керттердар белгалде, цох лаьца дувцар оттаде хар.

Мукьам кхетабе, музыкални произведенех лаьца дувца а из къоастае а хар.

VIII класса дешархошта ха дезар:

Шаьра деша (минота 130-140 дош а дешаш).

Юмаяьча произведеней автораш, кхоллабий цлераш, цар турпалхой. Композице белгалонаш. Тема, керттера уйла къоастае.

Поэмах, повестах, дувцарах, цар жанрони белгалонех кхетам хилар.

Кхолламах лаьца, турпалхо вувцаш, ший вахарах лаьца сочинени язье.

Моллагла чоалхане текст цхьане аларца длаязье (изложени). Дийша книжка е баргадайна фильм дувцаш, цох лаьца язде, цун мах оттабеш, рецензи язье.

9-ча классера дешархошта шоашка ешийта лу произведенеш:

1. Зязгнакъбан Бахъаудин «*Заирас дийцар*», дувцар.
2. Хамхой Ваха «*Сийна сарафан*», дувцар.
3. Чахкенакъбан Капитон «*Саг йодаяри тоами*», дувцар.

IX класса дешархоша дагахъа а йоазонца а де дезача балхий тайпаш:

Шаъра а ма1ан а долаш дешар.

Тайп-тайпара планаш увтгае хар.

Хаттарашта лоацца а даържа а жоп далар.

Дийшачох лаъца, керттера уйла гучайоаккхаш, сочинени язъяр.

1аламах, вахарах лаъца, сурт тохкаш, шоай ло1аме сочинени язъяр.

Дийшар тохкаш, мах луш, рецензи, отзыв язъе, хоам бе хар.

Моллаг1а къоастаяъча темах лаъца дувцар оттадар.

Шоаш шоай ло1аме дийшар юхахъадувца хар.

IX класса дешархошта ха дезар:

Шаъра, хоза къоастанеш, ма1ан а кхетадеш, моллаг1а текст еша (минота 150-160 дош а дешаш).

Эпически, лирически, драматически кхолламаш къестаде.

Харци бакъи турпалхой къоастабе, цар оамалаш тахка.

Турпалхой сурт-сибаташ дахка, цар белгалонаш къоастае.

Тема, сюжет, керттера уйла къоастае, композиционни белгалонаш тахка.

10-ча классера дешархошта шоашка ешийта лу произведенеш:

1. Албакнаькъан Джабраил *«Даьхенна», «Воагларгва со»*, стихотворенеш
2. Тлоаршхой Ибраьхам *«Дешархочунга», «Ци йоацача салтечун алама хьалхашка», «Даьмехкага»*, стихотворенеш.
3. Дахкилгнаькъан Ибраьхам *«Шутар», «ДоттагIал тассар»*, дувцараш.

X класса дешархоша дагахьа а йоазонца а де дезача балхий тайпаш:

Произведенеш хоза къоастаеш ешар.

Багах а йоазонца а деш долча къамаьбла план оттаяр.

Хатгарашта жоп луш, текста чулоацам гучабакхар.

Проблемни хьисапе йола сочиненеш язьяр.

Публицистически йоазоний конспект а план а оттаяр.

Литературни темах лаьца доклади реферати кийчьяр.

Дийша книжка, бIаргадайна фильм е спектакль ювцаш, цун мах а оттабеш рецензи язьяр.

X класса дешархошта ха дезар:

Йоазонхочо хьакхелла сурташ дагахьа кердааккха.

Литературни текст, ший чулоацамга хьежжа, нийса тахка.

Литературни жанраш къоастае, цар белгалонаш тахка.

Текста керттера дог-уйла къоастае, нийса маIан де.

Турпалхой вIаший биста, цар оамалаш тахка.

Дийшар нийса кхетаде а цун мах бала а.

Йоазонхой вахара а кхоллама никъ бовза, цох лаьца дувца.

Произведенеш тIа ювчача заман керттера белгалонаш йовза.

Сюжет, композици, сурт-сибат къоастаде, белгалонаш ювца.

Йоазонхочун керттера стилистически белгалонаш йовза.

Литературно-критически статьяш тахка, къоастае.

XI класса дсшархоша дагахъа а йоозонца а де дезача балхий тайпаш:

Произведенеш хоза къоастаеш Йешар.

Керда дешаши къамаъла доакъоши къоастадар, Йомадар.

Ший къамаъла план отгяр (лоацца а яържа а, багах а йоозонца а).

Хаттарашта лоацца а даържа а жоп ладар.

Говзае, проблемни хъисапе, цѐна литературни мотт а болаш сочиненеш а лоацца йоозон кхолламе балхаш де хар.

Статьяш, очеркаш, рецензеш язье хар.

Литературни темах доклад яр, рефераташ кийчъяр.

XI класса дешархошта ха дезар:

Произведенеш тохкаш, цар говзамеча чулоацамга хъежжа, нийса маан кхетаде.

Турпалхой сурт-сибат дашха, бакъ-харц турпалхой къоастабе, уж тохкаш кхыча произведеней турпалхошца вѐаший биста.

Произведений кергтера а кергтера йоаца а проблематика гучаяккха.

Йийшача произведене общественни лоархѐам а кергтера маан а къоастаде.

Дийшача книжкахи, бѐаргдайнача фильмахи е спектаклахи лаьца къамаъл де, царна мах оттабе.

Литературоведчески а критически статьяш нийса кхетае а цар чулоацам тахка а.

Литературни этапаш йоозонхой вахара а кхоллама а никъи.

Гѐалгѐай литература кхоллара а дегѐадара а накъаш. Багахбувцама лоархѐам.

Произведене кхоллара исторически хъал, заман белгалонаш.

Йомаеча произведеней сюжет, композици, цар белгалонаш ха.

Говзае гѐирс къоастабе, метта говзал гучаяккха.

ДЕШАРХОЙ СОЧИНЕНЕЙ МАХ БАРА БОАРАМ

Глалглай литература лomadеш язъеча сочиненей мах хоадабеш, теркаме эца:

1. Темах дика кхетар, цун чулоацам клоарга а нийсача кепара а хьатлаэцар; чулоацамга хьежа хиннача хламашта, турпалхой глулакхашта мах оттабе а малан де а хар; тема кьоастаеш эша материал йоалаяр; юкъяра малан де хар; цитаташ кхувла а уж дланыйсье а хар.

2. Сочиненей доакъош шоай боарамга а, маланга а, бувзамга а диллача, шоайла цхъана доаглаш хилар.

3. Наьна метта говзамеча глирсах пайда эцар, нийсача литературни меттаца язъе хар.

Сочиненешта ши мах бу; литература довзареи глалглай метта грамматика йовзареи.

Дешархошта литература довзара мах бар:

«5» оттаю клоаргга тема а тохкаш, текст а кхыйола литературни материал тоьам болаш ховш хилар а гойташ, царех пайда а эцаш, юкъяра кертердар а ховш, уйлаш бувзамца нийса а чулоацамца йизза кхоачашхинна а йолаш, нийсача литературни меттаца язъяьча сочиненешта.

«4» оттаю тоьал тема а тохкаш, текст а, эшаш йола кхыйола материал дика ховш хилар а гойташ, царех нийса пайда а эцаш, юкъяра кертердар а ховш, уйлаш бувзамца нийса а, чулоацамца йизза кхоачашхинна а йолаш, литературни меттаца язъяьча сочиненешта. Чулоацамах цал-шиь кьоастанза а къамаьлаца ши-кхоь кхоачам боацар а хила тарлу.

«3» оттаю тема кертерча дакъе нийса а тохкаш, жоп дизза а доацаш, чулоацамах цхъацца нийса йоаца моттигаш а нийслуш, кертердар кьоастане а ца ховш, уйлаш бувзам болаш нийсьяь а йоацаш, йоазон къамаьл ховш хилар гойташ, диь-пхиь къамаьла глалаташ а долаш язъяьча сочиненешта.

«2» оттаю темаца ца йоаглаш, текст ца ховш хилар гучадоалаш, ший уйлаш йоазонца гучаяха ца ховш язъяьча сочиненешта.

Дешархошта глалглай грамматика йовзара мах бар:

1. «5» оттаю:

а) нагахъа санна, дешаш хержаш а предложенеш увттаеш а цхъаннел-шиннел совгла глалат деце;

б) цал мара орфографически а е пунктуационни а глалат деце.

2. «4» оттаю:

а) нагахън санна, дешаш хержаш а предложенеш увттаеш а кхъаннел совгла глалат деце;

б) шиннел совг1а орфографически а шиннел совг1а пунктуационни а г1алат ца хуле.

3.«3» отгаю:

а) нагахъа сапна, дешаш хержаш а предложенеш увттаеш а пхеннел-ялхнел совг1а г1алат деце;

б) цхъаннел совг1а орфографически ялхнел совг1а пунктуационни г1алат ца хуле.

4.«2» отгаю:

а) нагахън санна, дешаш яздеш а предложенеш увттаеш а ворх1нега кхоочаш г1алаташ даьдале;

б) кхойттанега кхоочаш орфографически а пунктуационни а (царех ворх1нега кхоочаш орфографически) г1алаташ даьдале.

5.«1» отгаю:

нагахъа санна «2» юллачул совг1а г1алаташ хуле.

Вай республика школашка болх беш болча хьехархоша пайда эца беза укх оценкай нормаех.

5-г1а класс

Г1алг1ай литература

№	Тема	Урока тайпа	Сахьат	Таьрахь	Урока лоарх1ам	Кхоачам	Дошлорг	Ц1аг1ара болх
1	Муталиев Хь. Стихотворени «Цхьоалаг1ча сентябре»	Стихотворене чулоацам бовзийтара урок	1		Литература деша ра предмет хилар .Цох хьал- хара кхетам балар.	Сурташ, Презентаци, портрет		Оаг1.4-5
2	Яндиев Джамалда .Стихотво- рени «Деша г1о яхаш мо...» «Доттаг1ал»	Керда тема хьехара урок	1		Стихотворене кертера тема , уйла белг.	Портрет		Оаг1.5-6
3	Хамхоев Ахьмад.Стихотворе- ни «Лораделаш доттаг1ал»	Керда тема Ххехара урок	1		Йоазонхочун вахари кхоллами Лоацца бовзийтар; дешархой шаьра , кьоастаеш дешара навькаш лакхьяр	Портрет		Оаг1.7-8
4	Гагиев Гирихан.Стихотворени «Дика доттаг1а».	Керда тема хьехара урок	1		Даьхен сийдеш, из могаеш поэт хилар гучадаккх. Стихот.ма1ан тахкар.	Портрет, презентаци		Оаг1.8-9
5	Гагиев Гирихан.Стихотворени «Дегаг1оз».	Керда тема хьехара урок	1		Стихотворене чулоацам башхар; хоза а шаьра а дешара навькаш		Дегаг1оз	Оаг1.9-10

					лакхъяр			
6	Чахкиева Рахима.Очерк»Вай мохк».	Керда тема хъехара урок	1		Даъхенах истори чески хоамаш далар.Хьалхарей таханарей вахар	Сурташ , презентаци		Оаг1.10-14
7	Албаков Джабраил. Стихотворени «Г1алг1айче , хьо еза сона» .Поэта ший Даъхе езар.	Керда тема хъехара урок	1		Стихотворене чулоацам , цун ма1ан, поэтиче ски метта к1оаргал йовзийтар.	Портрет , презентаци		Оаг1.14-15
8	Вай республика- Г1алг1айче.	Керда тема хъехара урок	1		Г1алг1ай респуб. кертера сийлен белгалонаш: герби, байракхи, гимни.	Презентаци		Оаг1.15-17
9	Г1алг1ай Республикан паччахьалкхен герб	Керда тема хъехара урок	2		Гимн –вай къаман белгало , къаман назам хилар	Презентаци	Назам	Оаг1.18-19
10	Г1алг1ай Республикан паччахьалкхен байракх.		1					
11	Г1алг1ай Республикан паччахьалкхен гимн.		1					
12	Вышегуров Мухьмад. Стихотворени «Г1алг1ай назам».	Керда тема хъехара урок	1		лоацца хоам бар Стихотворене	Портрет		Оаг1.19-20

13	Кл.арахъ.дешар Албаков Джабраил «цхъа вежарий хила вай».							
14	Глалгай багахбувцам.	Керда тема хъехара урок	1		Багахбувцам халкъа истори хилар , цо наьха дог-уйлаш , халкъа говзал чулацар	Берий сурташ	Багахбувца- ма жанраш. Фяьлгий тайпаш	Оаг1.21-26
15	Фяьлгаш.							
16	Халкъа фяьлг «Хъакхеи чкъаьреи»	Керда тема хъалха дийцачунца дувзара урок	1		Фяьлга маган гучадаккхар , дун Говзаме белгалонаш. Бакъ дари хардари къовсадалар	Берий сурташ		Оаг1.27-29
17	Муталиев Хъаж-Бийкар. Фяьлг «Борзи гаьхари».	Керда тема Хъехара урок	1		Халкъа фяьлги литературни фяьлгаи кхетам балар		Литературн и фяьлг Хъарамлена ш, хиллал	Оаг1.29-33
18	Фяьлг «Маьр-ийиг»	Керда тема хъехара урок	1		Фяьлга говзаме белгалонаш , из ший тайпара холалуш хилар , чакхбоалаш хилар гойтар	Берий сурташ		Оаг1.33-40

19	«Цогали боабашки» .	Керда тема хъехара урок	1		Фяьлгий тайпа белгалдаккхар	Берий сурташ		Оаг1.41-43
20	«Говдал борзи. хъаькьал дола каи , майра говри , говза вири». Фяьлга чулоацам.	Керда тема хьалха дийцачунца дувзара урок	1		Кертера турпалаш хъайбаши оакхарийи хилар, цар оамалаш. Фяьлга кертера ма1ан , цун хъехам	Берий сурташ		Оаг1.44-46
21	«Малх , бутт кьовсарах»	Керда тема хъехара урок	1		Ширача хана вай халкьо малх а бутт а ч1оаг1а лоарх1аш хилар гойтар.Фяьлга хъехам гучаб.	Берий сурташ		Оаг1.46-50
22	«Даь – сесаги кхо вошеи». Кертера турпалхой сурт-сибаташ .	Керда тема хьалха дийцачунца дувзара урок	1		Фяьлгий кертера белгалонаш гучаяхар.Сийи дика г1улакхаши массаза котдалар	Берий сурташ		Оаг1.50-58
23	Халкья кьаьна дувцараш. Вайгахья хьунаш хьахиларах»	Керда тема хъехара урок	1		Мифаши легендаши			Оаг1.58-60
24	«Фуй из?». «Ткьоб1аь-Ердагахья дошув корадича»	Керда тема хьалха дийцачунца дувзара урок	1				Ерд, элгац	Оаг1.59-60

25	Ховли-довзали (пхъубуаргаш)	Керда тема хъехара урок	1		Ховле – довзале темаши тайпаши довзийтар, цар гулдара лоарх I ам бовзийтар			Oar1.61-66
26	Берий иллеш , ловзараш. Мустагударг.	Керда тема хъехара урок	1		Къаьнарча замангара берий иллеши ловзара- ши хъадоаг I аш хилар гойтар			Oar1.67-70
27	Шера ханашта (I ан,ахкан) хетадаь иллеш.	Керда тема хъехара урок	1					Oar1.69-71
28	Тхъуждаргаш	Керда тема хъехара урок	1					Oar172-73
29	Сихаооаларгаш.	Керда тема хъехара урок	1					Oar1.73
30	Берий иллеш, цар белгалонаши. Кортабара урок.	Керда тема хъалха дийчачунца дувзара урок	1					Oar1.74-77
31	Хашагульгов I аьла. «Г I о вай, г I о вай».Багахбувцама хъисапе язъаь хилар.	Керда тема хъехара урок	1		Стихотворене багахбувцама белгалонаш белгалъяр	Портрет		Oar1.74

32	Гаьгенаькъан Г. Стихотворени «Яхийла Даьхе».	Керда тема хьехара урок	1		Поэта вахари кхоллами лоацца бовзийтар; стихотворене чулоацам башхар; шаьра дешара навькаш лакхьяр	Портрет		Оаг1.78-79
33	Стихотворени «Дика саг накъавоаккхаш баьккха ловца».	Керда тема хьехара урок	1		Стихотворене чулоацам башхар; шаьра дешара навькаш лакхьяр		Ловца	Оаг1.79-80
34	Багахбувцами литератури	Керда тема Хьехара а дийчачунца из тема ювзара	1		Багахбувцамаи Говзамеча литературанеи Юкьарлои башхлонашеи дешархошта йовзийтар		Говзаме литература Багахбувца м	Оаг1.80-82
35	Боазаркънаькъан Идрис. Дувцар «Заретта». Темонахатлаотгадаь лазап, хало.	Керда тема хьехара урок	1		Йоазонхочун Вахари кхоллами лоацца бовзийтар; дувцара чулоацам башхар;		Тема идея	Оаг1.83-98
36	Зареттай сурт-сибат, цун Оамалаш.	Керда тема дийчачунца ювзар	1		Кертерча турпалхочун сурт-сибат дешархошца		Сурт-сибат	Оаг1.83-98

					дашхар;цун турпала оамалаш гучаяьлар бахъан гойтар			
37	ОминаькъанХь Стихотворени«Лийг».	Керда тема Хьехара урок	1		Йоазонхочун вахари кхолламилоацца бовзийтар; стихотворене чулоацам башхар;дешархо й шаъра ,къоастадеш дешара навыкаш лакхъяр	Портрет презентаци	Пейзаж	Оаг1.99-100
38	Стихотворенеш «Вахар», «В1аьхий ва со».	Керда тема хьехара урок	1		Стихотвореней кертера уйла , цун к1оаргал гучаяккхар;		Эпитет Дистар	Оаг1.101-102
39	Дувцар « Х1ана йитар сона». Кертерча турпалхой оамалаш Тахкар.	Керда тема хьехара урок	1		Дувцара кертера уйла гучаяккхар;			Оаг1.103-106
40	Классал арахьа дешара урок		1					
41	Озанаькъан Салман. Стихотворени «Мотг».	Керда тема хьехара урок	1		Стихотворени ший тайпара , Къайла ма1ан долаш хилар дешархошта гойтар		Эпитет Дустар	Оаг1.107-108

42	Стихотворени « Нахацар агулакх».	Керда тема дийчачунца дувзар	1		Поэта беш бола хъехам ; стихотворене говзаме белгалонаш тахкар , цун кертера тема , уйла яшхар		Эпитет Дустар	Оаг1.108-109
43	Янднаькъан Ж. Стихотворени « Со зламига волча хана».	Керда тема хъехара урок	1		Поэта вахари кхоллами лоацца бовзийтар; хьалхарча замах г1алг1ай хинна миска вахар пота гойтар ,цун ший бер долча хана хинна сурт духьалъахар		Эпитет Дистар Олицетворе ни	Оаг1.110-112
44	Стихотворенеш «Дог1а», «Балха 1уйре».Поэта Даьхен хозал ювцар. Эпитетах кхетам балар.	Керда тема дийчачунца ювзар	1		Ший Даьхенцара безам бувцаш ,иразе вахар,къахьегам , безам хестабар дешархошта гойтар		Эпитет	Оаг1.112-114
45	Классал арахьа дешара урок.		1					

46	Осминакъбан Хь.Стихотворени « 1а», «Кердача шераца боккха ловца».	Керда тема хьехара урок	1		Стихотворене чулоацам бовзийтар ; шаъра , къоастадеш дешара навыкаш лакхъяр.		Эпитет дистар	Оаг1.115-116
47	Кхоартой Мурад. Стихотворенеш « Седкый» . «К1ормац».	урокКерда тема хьехара	1		Стихотворене чулоацам бовзийтар ; шаъра , къоастадеш дешара навыкаш лакхъяр.			Оаг1.118-119
48	Литературни теорех кхетам балар.Стихотворени кхоллара Накъъаш.	Керда тема хьехара урок	1		Дешархошта говзамеча белгалонех , эпитетах кхетам балар		Рифма Ритм строфа	Оаг1.120
49	Ведажнакъбан Ахь. Дувцар « Лар».	Керда тема хьехара урок	1		Йоазонхочун вахари кхоллами лоацца бовзийтар; дувцара говзаме белгалонаш дешархошта йовзийтар	Портрет		Оаг1.121-123
50	Дувцар «Кхор».Кхор-вахара машара г1онча хилар.	Керда тема Хьехара урок	1		Йоазонхочун вахари кхоллами лоацца бовзийтар; дувцара говзаме			Оаг1.123-126

					белгалонаш дешархошта йовзийтар			
51	Дувцар «Доттаг1чун инкал»		1		Дувцара чулоацам а кертера уйла а кьоастаяр ,берий доттаг1алах а ,царна юкьерча кьовсамах а дувцар		Монолог Диалог	Оаг1.126-132
52	Литературни теорех кхетам балар. Повествовани ,монолог, Диалог.	Керда тема хьехара урок	1		Литературни теорех кхетам балар		Повествова ни Монолог Диалог	Оаг1.133-134
53	Пхьилекьонгий М.-С. Дувцар «Оамал». Дувцара чулоацам, цун кертера тема.	Керда тема хьехара урок	1		Дувцара кертера уйла – берашта юкьера вахаралелара моттиг гучаяккхар	Портрет		Оаг1.135-138
54	Дувцар «Нане оттаяь пхиь». Дувцара чулоацами цун Кертера ма1ани.	Керда тема хьехара урок из 1омадаьчунца ювзар а	1		Дешархошта бераштеи боккхийчарнеи юкьера моттиг			Оаг1.138-141
55	Литературни теорех кхетам балар. Композиции сюжети.	Керда тема хьехара урок	1		Литературни теорех кхетам балар		Композици сюжет	Оаг1.141

56	Дистар.Олицетворени.	Керда тема хъехара урок	1		Литературни теорех кхетам балар		Дистар Олицетворени	Оаг1.142-143
57	Классал арахъа дешара урок		1					
58	Заьзгнаькъан Б.Дувцар «Пхъалехар».Дувцара кертера керда тема.	Керда тема хъехара урок	1		Йоазонхочун вахари кхоллами лоацца бовзийтар; дувцара чулоацам , тема гучаяккхар	Портрет		Оаг1.144-147
59	Дувцар «Нани».Ахъме берал, цун сурт-сибат,оамалаш.	Керда тема хъехара урок	1		Дувцара чулоацам бавзийтар; тема, уйла гучаяккхар	Берий сурташ		Оаг1.147-150
60	Нане сурт- сибат мишта гойт йоазонхочо.	Керда тема 1омадаьчунца ювзар	1		Дувцара чулоацам бавзийтар; тема, уйла гучаяккхар			Оаг1.150-156
61-62	Нане бийцача фаьлга ма1ан.	Керда тема 1омадаьчунца ювзар	2		Дувцара текст доакъоех екъа а , план отгае а дешархой 1омабар			Хаттарашта жоп далар
63	Чакнаькъан С. Стихотворени « Мала мича вах».	Керда тема хъехара урок	1		Эпически хъисапе стихотворени язъяь хилар белгалдаккхар	Портрет	Диалог	Оаг1.157

64	Дувцар «Маькха г I орг I илгаш». Дувцара кертера тема.	Керда тема хьехара урок	1		Йоазонхочун вахари кхоллами лоацца бовзийтар; дувцара чулоацам а дешархошта бовзийтар	Дувцарий сборникаш		Оаг1.158-170
65	Дувцара д I аяхача заманца бола бувзам.	Керда тема хьехара урок	1		Маржана вахар , цун дезал ; ялат яха дош ший тайпара ма I ан долаш хилар гойтар			Оаг1.170-!79
66	Дувцара композиции сюжети	Керда тема хьехара урок	1				Сюжет Композици	Хаттарашта жоп далар
67	Чахкнаькьан Мурад. Дувцар «Денал»	Керда тема хьехара урок	1		Дувцара чулоацам бавзийтар; тема, уйла гучаяккхар			Оаг1.179-181
68	Боканаькьан Ахь.Дувцар «Оарц».	Керда тема хьехара урок	1		Дувцара чулоацам бавзийтар; тема, уйла гучаяккхар			Оаг1.181-185

